

КОЛКУ Е БЕЗБЕДНА ВАШАТА ХРАНА?

ШТИПСКАТА КЛИНИЧКА БОЛНИЦА СО НАЈГОЛЕМИ ДОСТИГНУВАЊА ОД ОБЛАСТА НА ФИНАНСИИТЕ

СПЕЦИЈАЛЕН ПРИЛОГ: ЗДРАВА ИСХРАНА

МОЌТА НА ЕМПАТИЈАТА И ЕМОЦИОНАЛНАТА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

СОДРЖИНА

АКРЕДИТАЦИЈА НА БОЛНИЦИТЕ	4
БЕЗБЕДНА ХРАНА.....	6
25 ГОДИНИ - КАБИНЕТ ЗА ДИГЕСТИВНА ЕНДОСКОПИЈА.....	8
МОЌТА НА ЕМПАТИЈАТА И ЕМОЦИОНАЛНАТА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА.....	9
ПРИМЕНА НА АЛВАРАДО СКОР ВО ДИЈАГНОСТИКАТА НА АКУТНО ВОСПАЛЕНИЕ НА СЛЕПО ЦРЕВО - АПЕНДИЦИТИС АКУТА	12
ЈУВЕНИЛЕН АНКИЛОЗИРАЧКИ СПОНДИЛИТ	14
АСПЕКТИ НА СОЦИЈАЛНА МЕДИЦИНА ВО ПРЕВЕНЦИЈА НА НАРКОМАНИЈАТА ..	16
ДЕФОРМИТЕТИ НА 'РБЕТНИОТ СТОЛБ КАЈ ДЕЦАТА И НИВНА РЕХАБИЛИТАЦИЈА И ТРЕТМАН ВО ОПШТИНА ШТИП ВО ПЕРИОД 2010- 2013 ГОДИНА.....	18
РЕТРОСТЕРНАЛНА СТРУМА – ДИЈАГНОСТИЧКИ ПРОЦЕДУРИ	20
СПЕЦИЈАЛЕН ПРИЛОГ: ЗДРАВА ИСХРАНА	
ИСХРАНА ЗА ВРЕМЕ НА БРЕМЕНОСТА.....	21
ИСХРАНА ВО ДЕТСКАТА ВОЗРАСТ	24
ДИЕТАЛНИ НАВИКИ И ПРАВИЛНА ИСХРАНА КАЈ ДОЕНЧИЊАТА	26
ЗНАЧЕЊЕТО НА РАСТИТЕЛНИТЕ ВЛАКНА ЗА ЗДРАВЈЕТО.....	28
УПОТРЕБА НА АДИТИВИТЕ ВО ПРЕХРАМБЕНИТЕ ПРОИЗВОДИ.....	30
ИСХРАНАТА КАКО ФАКТОР ЗА УБАВА НАСМЕВКА.....	32
ЗАСТАПЕНОСТ НА ОСТЕОПОРОЗАТА ВО ОПШТИНА КУМАНОВО ЗА ПЕРИОДОТ ОД 2007 ДО 2013 ГОДИНА, И НЕЈЗИНА ПРЕВЕНЦИЈА И РЕХАБИЛИТАЦИЈА	34
ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ДИШЕН ПАТ ВО ТЕК НА ОПШТА АНЕСТЕЗИЈА.....	36
ЛЕКУВАЊЕ СО АКУПРЕСУРА И ТРАДИЦИОНАЛНА КИНЕСКА МАСАЖА.....	37
ВАЖНОСТ НА ПОДГОТОВКАТА НА ВЕШТАЧКИТЕ ЗАБИ ЗА ПОСТИГНУВАЊЕ СТАБИЛНА ВРСКА СО ПРОТЕЗНОТО СЕДЛО.....	39
ЦИРКОНИУМ КЕРАМИКА ЗА СОВРЕМЕНИ ДЕНТАЛНИ НАДОМЕСТОЦИ.....	40
ЗНАЧЕЊЕ НА АКРЕДИТАЦИЈА НА ПОСТАПКИТЕ ЗА МИКРОБИОЛОШКО ИСПИТУВАЊЕ НА КОЛИФОРМНИ БАКТЕРИИ ВО ВОДА ЗА ПИЕЊЕ	41
УПАТСТВО ЗА АВТОРИТЕ НА ТРУДОВИ.....	42

medicus

Информативен гласник на
ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО - ШТИП ГОДИНА 10 БРОЈ 22, 2015 година
e-mail: marinasuma@yahoo.com

Издавач: ЈЗУ Клиничка болница - Штип
Уредник: м-р Марина Шуманска

Рецензент: проф. д-р мед. сци. Елизабета Зисовска
Редакција: прим. д-р Стојче Василева, прим. д-р Зоран Живков,
прим. м-р Билјана Лазарова, асс. д-р Гордана Камчева, д-р Марина Гацова,
м-р Наталија Дечовски, дипл. правник Мирче Панев,
дипл. проф. Марина Шуманска, дипл. проф. Лидија Миленкоска,
м-р Павлина Николовска, д-р сци. Невенка Величкова

Печати: Европа 92 - Кочани
Тираж: 300 примероци

ВАЖНОСТ НА ПОДГОТОВКАТА НА ВЕШТАЧКИТЕ ЗАБИ ЗА ПОСТИГНУВАЊЕ СТАБИЛНА ВРСКА СО ПРОТЕЗНОТО СЕДЛО

Павле Апостолски, стр. заб. тех. протетичар, проф. д-р Цена Димова

Протезното седло е дел од мобилната протетска конструкција што го пре-крива беззабниот алвеоларен гребен врз кој се вградени вештачките заби. Протезната база и акрилатните вештачки заби се изработени од вештачки смоли (акрилати) кои се полимери во кој често се додаваат кополимери за подобрување на физичките и естетските квалитети на дефинитивната изработка.

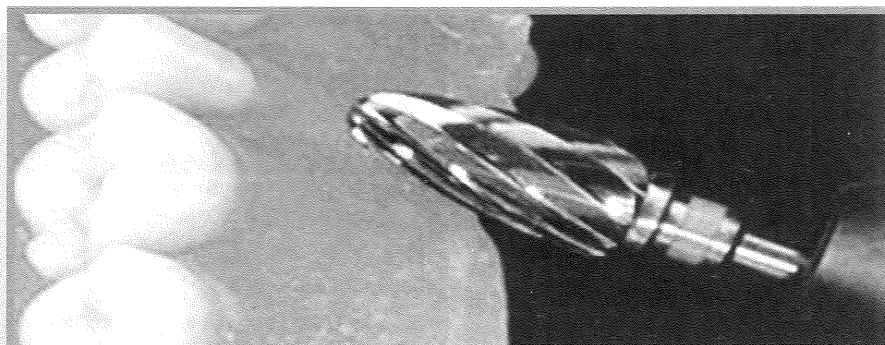
СПЕЦИФИЧНИ ОСОБЕНОСТИ НА ВЕШТАЧКИТЕ ЗАБИ ВО СКЛОП НА АКРИЛАТНОТО ПРОТЕЗНО СЕДЛО

Вештачките заби имаат значајна улога во процесот на изработка на мобилните протетски надоместоци и може да бидат изработени од акрилат или керамика. Тие претставуваат готови полуфабрикати кои доаѓаат во пакувања од гарнитура по 28 коронки со одредена боја, форма и големина.

Вештачките заби имаат само коронарен дел, кој што покрај постојните површини имаат и базална или гребенска површина, која по потреба може да се стружи и прилагодува кон базата. Акрилатните заби многукратно се позастапени во секојдневната стоматолошка пракса.

УСПЕХ ИЛИ НЕУСПЕХ ПРИ ПОВРЗУ- ВАЊЕТО НА ВЕШТАЧКИТЕ ЗАБИ И ПРОТЕЗНОТО СЕДЛО¹

Најчестата причина за неуспех кај мобилните протетски изработки е отпаѓање на вештачките заби од акрилатното протезно седло. Статистичките податоци од литературата ни укажуваат дека 30% од репарирањето на мобилните протетски изработки се должи на отпаѓање на вештачките заби од протезното седло. Неуспехот се должи на начинот на поврзување помеѓу базата и вештачките заби, а како главни фактори од кој зависи степенот на ретенција се:

Акрилатни вештачки заби поставени на акрилатно протезно седло

- Начинот на припрема кај акрилатните вештачки заби
- Материјалот од кој се изработени вештачките заби
- Методот на полимеризација на акрилатното протезно седло
- Непотполно испирање на востокот или контаминација со нечистотии
- Неправилен или предвремен контакт во оклузија

Современите методи за поставување на забите даваат голема важност на начинот на припрема на базалната површина на забите со цел да се постигне подобра врска помеѓу вештачките заби и протезното седло, со што ќе се намали можноста вештачкиот заб да отпадне од акрилатното протезно седло.

Кај вештачките акрилатни заби оваа површина може да се третира на неколку начини: само механички, само хемиски и комбинација на механички и хемиски начин.

Механичката подготовка на вештачките заби значително влијае на степенот на физичка врска, а воедно се обезбедува поголема контактна површина со акрилатното протезно седло.

Хемиската подготовка претставува третман со хемиски агенси, најчесто мономерна киселина (methylmethacrylate - MMA), која внимателно со помош на памучна газа ја нанесуваме на базалната површина на забите после испирањето на востокот.

Покрај подготовката на забите, од особена важност за ретенцијата на забите е и начинот на плакнење на востокот.

Исто така друга причина за неуспех, односно отпаѓање на заб од мобилната протетска конструкција е начинот на нанесување на средство за изолација по гипсените површини, кое што треба да биде внимателно со тенка четка.

Стручно научните форуми во светски рамки согласни се сепак во едно дека во заботехничката пракса за постигнување најдобри резултати најчесто треба да се практикува комбинација од механичка и хемиска подготовка на акрилатните вештачки заби, се со цел да се надминат можните неуспеси и проблеми во смисла на отпаѓање на вештачките заби од мобилните парцијални и тотални протези.

Користена литература

1. American Dental Association. (1985), Revised ANSI/ADA specification 15 for synthetic resin teeth. AmDentAssoc;119-131
2. Bahrani F, Khaledi AAR. (2014) Effect of surface treatments on shear bond strength of Denture teeth to denture base resins. Dental Research Journal.;11(1):114-118
3. Barbosa DB, Barão VA, Monteiro DR, Compagnoni MA, MarraJ. (2008), Bond strength of denture teeth to acrylic resin: effect of thermo cycling and polymerisation methods.; Gerodontology 25:237-44 и др.

¹ Трудот е изработен во Лабораторијата за стоматолошка научна работа при Факултетот за медицински науки (<http://www.ugd.edu.mk/snrilab/index.php/mk>)